

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Teremtsünk új iparágakat!

Iparfejlesztésünk félszűzségéről, a magyar társadalomnak még a lagymatagnál is gyöngébb iparpártolásáról nagyon sokat beszéltek és írtak már. Ezt a tárgyat azonban még nem tekinthetjük kimerítettnek mindaddig, míg annyi alapos ok van a panaszra.

Van egy iparágunk, amely tulajdonképpen nem létezik: a fehérnemű ipar. Női- és férfi fehérneműkben már most is óriási a szükséglet és még egyre nő. És ezt a nagy szükségletet elenyészően kis hányad kivételével külföldről fedezzük, mert Magyarországon csak egyetlenegy fehérneműgyár van, amely nagyban termel és kivitelre is dolgozik, a selmecbányai inggyár: de ez is csak férfiaknak való fehérneműket készít.

Női fehérneműgyárunk egy sincs. Van ugyan néhány magyar cég, amely magát fehérneműgyárnak nevezi: ezekről ugyan nyugodtan el lehet mondani, hogy nem gyári vállalatok, mert üzemeikből hiányzik minden, ami nekik a gyári jelleget megadná. Kiseb-nagyobb műhelyek ezek, ahol néhány munkás, többnyire nők, kézi varrógépeken állítanak elő közönséges, ugynevezett merkantil-árakat, természetesen korlátozott mennyiségben.

Tömegtermelésről, igazi munkamegosztásról, erőművi gépekről sehol sincs szó sem. Pedig nemcsak a tényleges

szükséglet teszi kívánatossá az ilyen gyárak létesülését, hanem fontos nemzetgazdasági érdekek is megkövetelik.

Milliók maradhatnak benn az országban, olyan milliók, amelyeket most a külföldnek, persze elsősorban Ausztriának fizetünk el: és ezren meg ezren találhatnának munkát, tisztességes megélhetést. Mert a fehérneműnek gyárilag való előállítására el sem képzelhető nagyobb arányú háziipar nélkül, amire a legjobb példát a bécsi és a csehországi szakmabeli gyárak adják.

A fehérneműgyár berendezése nem követel meg valami költséges berendezést. A leghiresebb bécsi gyáros cégnek, amely Magyarországra évente több mint 2 és fél millió korona áru fehérneműt szállít és csak a magyar közönség kiszolgálására állandóan 4—5 utazót foglalkoztat, nem igen foglalkoztat magán a telepen állandóan 60—80 munkásnál többet. Varrógép sincs több ötvennél, de a gyáron kívül házi foglalkoztatás gyanánt 200—300 embernek ad állandó munkát. Igazán nagyban, tömegesen, gyárilag termel, de azért berendezése olyan, hogy nemcsak merkantil árut tud szállítani, hanem elkészíti a legfinomabb kelengyét is.

Úgyes, könnyen begyakorolható munkaerőben nálunk sincs hiány, hiszen nálunk a nők általában már zsenge gyermekkorukban megtanulnak varrni, sőt többnyire megtanulnak a varrógéppel is bánni

és minden jobb háziasszony ért annyit a fehervarráshoz, hogy könnyen volna akár házi, akár gyári munkára úgy kiképezhető, hogy használni lehessen a munkáját.

A fehérneműgyár nem követel meg külön, erre a célra konstruált épületet, hiszen nem veszélyes üzem, valami nagy zajjal sem jár, úgy hogy még lakházban is legalább olyan nyugodtan elhelyezhető, mint akár melyik nagyobb nyomda-üzem vagy más hasonló ipari telep.

Az egyedüli nagyobb tőkét megkövetelő investíciója a kihitelezésben fekvő összeg, ami azonban többé-kevésbé fokozottabb mértékben megvan minden jobb forgalmu kereskedelmi üzletben.

Valami világrengető szakértelemre sincs szükség. Minden ügyes, szakmáját értő divatárkereskedő el tudná a fehérneműgyár technika vezetését is látni.

Finomabb fehérneműek előállításához kissé nehezebb ugyan megbízható szakmunkásokat találni: de ez is csak átmeneti akadály lehet, mert a finomabb áru készítése sem boszorkányság. Hiszen most is van Budapesten 15 olyan cég mely 20—40 munkással dolgoztat és csak finomabb menyasszonyi kelengyét készített. A hiba ezeknél csak az, hogy nem a viszontelárusító kereskedők szükségletét igyekeznek ellátni, hanem csak magánfogyasztóknak dolgoztatnak és a megrendelések gyűjtésénél kénytelenek kijátszan

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

■ ■ ■ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ■ ■ ■

jelzálog- és hosszú lejáratú törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. ■ ■ ■ igazgatóság. ■ ■ ■

TÁRCSA.

A legyőzött halál.

Írta: Mark Twain.

Az ugynevezett „jó társaság”-ban a legnagyobb visszatetszést szülte lord Blak viselkedése. A modern társaséletben ugyanis anis kevés a bensőség és a szeretet. A külső formákat tehát szigorúan be kell tartani. És ezen külső formák ellen vétkezett lord Blak megdöbbentő hidegvérrel. Mindössze három hónapja mulott, hogy a feleségét eltemette. Eppen illendőség tehát megkívánta a halott iránt kellő tisztelettel legyen. Ha az embernek egy hozzátartozója meghal, a kötelesség úgy hozza magával, hogy egy évig az illető látogat ne látogasson, az az egy év tisztelettel legyen. Ha az embernek egy hozzátartozója meghal, a kötelesség úgy hozza magával, hogy egy évig az illető látogat ne látogasson, az az egy év tisztelettel legyen. Ha az embernek egy hozzátartozója meghal, a kötelesség úgy hozza magával, hogy egy évig az illető látogat ne látogasson, az az egy év tisztelettel legyen.

Joggal keltett tehát visszateleszt, mikor lord

Blakot három hónappal felesége halála után az orfeumban látták. Még a látcsövét is magával vitte, amelyet különösen a hatodik számmal vett erősen igénybe. (A hatodik szám: The six Stars, hat táncos nő volt.) Általános volt a nézet, hogy lord Blaknak, ezt a látványt, nevezetesen a tizenkét vadul ugráló formás női lábat, az agglegények részére kellett volna átengednie; nem egy fiatal özvegyembernek való látvány volt. Három nappal később egy másik orfeumba tünt fel lord Blak és annyira merész volt, hogy egy szivarra is gyújtott és egy élclapot olvasott. És amikor merészsége már minden határt átlépett, mikor már a löversenyre is kiment és ott buzgón fogadott, barátai elhatározták, hogy ezt a viselkedést tovább nem tűrik és ezt értésére is fogják adni.

Ezzel a feladattal Bob Readyt bízták meg. A kiválasztott ur nem is habozott soká. Feketébe öltözött, blazir arcára egy mosolyt erőltetett, majd kocsiára ült és Blak lakására hajtatott. Az uton arról gondolkodott, hogy kínai közmondásokon fogja kezdeni, majd Schakespeareet fogja citálni és egy erélyes morálpredikációval

végezni. Közben majd Blak szivarjait fogja szívni.

Lord Blak a legszivélyesebben fogadta barátját. A legnyájasabban kérdezősködött az „új csillagok”-ról, a löversenyről, a függőben maradt eljegyzésekről, kigunyolta a nők iszonyu kalapjait és végül kérdezte:

— Eljössz a klubba? Szeretnék veled egy kissé kártyázni.

A kártyáról a kínai közmondásokra átmenni kissé nehéz volt. Bob mellőzte is ezt és más fonalat adott beszédének.

— A klubba? — kérdezte csodálkozva. — Kártyázni? . . . No hallod, kedves barátom?!

— Nem értek? Miért ne mennék a klubba?

— Még kérdés is? Nem értem a gondolkodásodat? Feleséged alig három hónapja, hogy meghalt . . .

— Eh, nincs többé halál! . . .

Bob gyanusan nézett barátjára. Majd így szólt:

— Úgy látszik, filozófus lettél.

— Nem, normális ember vagyok. Csak ismétlhetem neked: nincs többé halál.

— De hiszen te is jelen voltál feleséged temetésén! Hogy mondhatasz ilyen bolondot?

az 1909: XXV. t. c. rendelkezéseit, mert különben felkophatna az álluk.

Mennyivel okosabb volna, hogyha ezek a cégek igyekeznének üzemeiket megfelelően megnagyobbítani és így versenyképességük növelésével az ipar érdekeit összeegyeztetni a kereskedelem jogos igényeivel? Talán még sem volna lehetetlen dolog megszüntetni azt a furcsaságot, hogy a magyar kereskedők, elenyészően kevés kivétellel, Ausztriából szerzik be az üzleteikben található fehérneműket.

A modern fehérnemű-gyár el sem képzelhető anélkül, hogy a most annyira divatos és előreláthatólag soká divatban is maradó, mert igazán szép, kézi-hímzésekre berendezkedne.

Az ilyen hímzéseket nálunk most egyáltalában nem csinálják, a szükséges hímzéseket Csehországból hozzák. Chrast környékén pl. ezer és ezer nő keresi meg kenyerét a fehérnemű hímzéssel. Ezt mint háziipari cikket nálunk sem volna nehéz meghonosítani, mert a magyar nőknek általában jó izlésük van és elég ügyesek. Egy budapesti, fehérneműt csak kicsinyben készítő cég megpróbálkozott azzal, hogy kézi hímzéseit itthon csináltassa és amint halljuk, szebb és jobb munkát olcsóbban kap így, mintha Csehországból hozatná . . .

Az ok nélkül elhanyagolt hamupipókat, a magyar fehérneműgyártást ajánljuk melegen a kereskedelemügyi kormány és a társadalom jóakaró figyelmében. Itt néhány ezer korona állami segéllyel és komolyan végrehajtott „csak honi“ jelszóval, ami a közönség részéről még áldozatot sem követelne, egészen új virágzó iparágat lehetne teremteni.

— Az osztrák áruk ellen. A pénzügyminiszter a napokban rendkívül fontos rendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz. A rendeletben a miniszter felhívja a pénzügyigazgatóságokat, hogy utasítsa közeget, hogy azok járják sorra a trafik-joggal bíró üzleteket és az ott található osztrák szivarkahüvelyekről és cigarettá-

— Egész nyugodtan tovább szivarozhatsz. Ha nem izgatod magad, akkor nyugodtabban végighallgathatsz.

— Lord Blak kézen fogta Bobot és a lakás legutolsó szobájába vezette.

— Mielőtt e szobába lépnék — szólott — még néhány megjegyzést teszek. Ti abban a véleményben vagytok, hogy szeretett nőm meghalt. A ti részetekre mindenesetre meghalt. Az én részemre azonban nem tudotti meghalni. És ha nem hiszed, jöjj be velem e szobába, be fogom bizonyítani.

Egy teljesen sötét szobába léptek. Lord Blak betette maga után az ajtót, egy székre ültette Bobot és így szólt:

— Kérlek, most egy szót se szólj, maradj csöndben.

Ezzel megnyomott egy villanyos gombot a falon. A szoba egyik falán gyöngye világosság támadt. A csöndet egy gép szabályos kerregése törte meg és a fehér falon megjelent egy kinematográfkép: a ház egyik szobája. A pamlagon a ház meghalt asszonya ült. Virágzóan, szépen, friss egészségben, ahogy életében kinézett. És énekelni kezdett. Egy gramofon, a technika egy remeke, adta vissza elethűen a hangokat. Az

papirokról készítsen pontos statisztikát. Továbbá figyelmeztessék a dohányárúsítókat arra, hogy ezentul az osztrák gyártmányu, mindennemű szivarkapapírok árusítása tilos. Ez az utóbbi mondat úgy értelmezendő, hogy a mostani készlet kiárusítása után az osztrák áruból új szállítmányt hozatni nem szabad. Ha valamelyik trafikos a miniszter eme rendeletét nem respektálná, úgy az illetőtől megvonják a trafikengedélyt. — Üdvözljük a pénzügyminisztert becsületese, hazafias akciójában. Ajánlatos lenne, ha ő, valamint a kormány többi tagjai más téren, különösen a külföld által legjobban kizsákmányolt élelmi szakma terén is hasonlóan erélyes purifikáló hadjáratot kezdenének. Ez lenne a legbiztosabb út a magyar gazdasági önállóság felé.

Ujdonságok.

Főúri vadászatok Pusztaszeren. Pallavicini Sándor őrgrof e hó 9-én érkezett meg nejével: Széchenyi Irma grófnővel és Pallavicini Alfonz őrgrof majoresköval nagy kényelemmel berendezett pusztaszeri vadászkastélyába, hogy megtegye az előkészületeket a jövő héten megtartandó nagyhirű téli vadászataihoz. A magasrangu vendégek — értesülésünk szerint — ma, vasárnap érkeznek meg. Hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön tartatnak meg a vadászatok, a szokott sorrendben, s remélni lehet, a szokásos bő eredménnyel. A vendégek mulattatására Kukac Lajos zenekara van ugyan szerződötve, de valószínűleg a mindszenti Sándor bandája sem fog onnan hiányozni. Csak legalább aztán kitenének magukért! — Az előző napi esőzések mindenesetre terhelte teendik a vadászatot, különösen a réti földeken, de mindez aligha aggasztja a főúri edzett vadászkomániát és a kíváncsiságból fölvoluló mindszenti hajtókat.

— Gondnoksági ülés. Az állami elemi népiszkolák gondnoksága e hó 7-én tartott ülésében méltatta megboldogult elnökének: Kádár Szilveszter plébánosnak érdemeit s elhatározta, hogy jegyzőkönyvben örökíti meg buzgó elnökének

ének befejeztével a képen látható lett, amint lord Blak odamegy nejéhez, gyöngéden átöleli és megsókolja őt.

Lord Blak megállította a gépet, mire a kép a falról eltűnt.

— Ez a dal, amit most hallottál, szólott barátjához a lord, a legkedvesebb dalunk volt. Mindennap elénekeltetem a feleséggemmel. Halálról nem lehet ma már beszélni. Az emberi elme legyőzte a halált.

Lord Blak ismét megindította a gépet. Most a lord dolgozószobájába került a falra. A lord az íróasztalnál ült. Az ajtó kinyílt és felesége belépett. Nevetve férje ölébe ült, majd felvett egy könyvet az íróasztalról és felolvasott. A gramofon elethűen adta vissza a felolvasást.

Bob el volt ragadtatva. A sötétben megkereste a barátja kezét, melegen megszorította azt és így szólt:

— Igazad van, ő nem halt meg.

Lord Blak kinyitotta az ajtót. Nappali világosság ömlött be rajta. Aztán így szólt barátjához:

— Azt hiszem, most már mehetünk a klubba.

— Igen, mehetünk.

Angol eredetiből: Fényes Marcel.

munkásságát. Szőnyegre került ezután a gazdasági ismételő iskola keretében szervezett s két év óta fönntartott szövészeti tanfolyam kérdése. E tanfolyam ugyanis helyiség hiányában mind- eddig nem volt megkezdhető. Abban történt megállapodás, hogy meg kell kísérelni a tanfolyam megtartását a leányiskolák tanítói termében, oly időben, amikor az ott működő tanító- nők molesztálva nem volnának. Remélhető, hogy ily alapon a jelentkezett tanulók ez évben is nyerhetnek folytatólagos oktatást.

— Hivatalvizsgálat. Dr. Cicatricis Lajos, vármegyénk alispánja e hó 7-én megvizsgálta a mindszenti főszolgabírótság ügykezelését s mindent a legnagyobb rendben talált.

— Az őrgrof Mindszente. Pallavicini Sándor őrgrof úr őexcellenciája kíséretével pénteken délelőtt községünkön keresztül hajtattott a mindszenti majorba. Ott megebédelvén, délután az anyási révén át tért vissza Tisza-jobbparti uradalmába.

— Háztulajdonosok figyelmébe. Az új házbéradó törvény értelmében a háztulajdonosok maguk, vagy megbízottjuk útján f. évi december 15-ig tartoznak házbérjövdelem vallo- mási izeiket a községi adóügyi jegyzőjénél beadni. Felhivatnak azért a háztulajdonosok, hogy e rendelkezésnek eleget tenni a fenti határidőig el ne mulasszák. Különben a kivetendő adó 1 százalékát, ha pedig még az előjáróság felszólításától számított 8 napon belül sem adnak be, úgy még 4 százalékát bírságképpen kell fizet- niök.

— A Dugonics társaság Horváth Mihály emlékének. Szeged irodalmi társasága, a Dugonics-társaság emlékünnepet rendez Horváth Mihálynak, Szentes nagynevű szülöttjének, születésének századik évfordulója alkalmára. Az emlékünnepe a Dugonics-társaság legközelebbi felolvasó-ülésén lesz, melynek keretében emlékbeszédet mondanak Horváth Mihályról, amely emlékbeszéd tartására Marcali Henrik egyetemi tanár kiváló történetírót kérte fel, aki erre készséggel vállalkozott. Az emlékünnepre Lázár György dr. polgármester, a Dugonics-társaság érdemes elnöke meghívta Cicatricis Lajos dr. alispánt, a vármegyeyi törvényhatósági bizottság tagjait egyetemlegesen és Szentes város képviselőjére Mátéffy Ferenc dr. polgármestert.

— A hódmezővásárhelyi inasok. Rossz idők járnak az inasokra Hódmezővásárhelyen. Az iparosmesterek — mint onnan írják — gyűl- lést tartottak, amelyen körülbelül hétszázan je- lentek meg. A gyűlés elhatározta, hogy hétköz- nap helyett vasárnap délelőtt és délután oktat- ják a tanoncokat.

— Alispánunk a munkás-telepen. Vár- megyénk alispánja e hó 7-én községünkben időzött s hivatalos dolgai elvégzése után ki- rándult a munkástelepre is, ahol ugyszólván minden házat megtekintett. Örömmel vett tudomást arról, hogy a már beköltözött munkás- sereg mennyire meg van elégedve, ki-ki a maga hajlékával. (Különösen addig, amíg fi- zetésről nem esik szó! A szedőfiu.)

— Hirdetmény. A tiszántuli járás szolgabi- róhi hivatala — a folyó évi december hó 9-én megtartott választás eredménytelen lévén — közhírré teszi, hogy a Mindszent község terüle- tén lakó iparosok és kereskedők választási név- jegyzéke jogérvényesen megállapítván, az 1910. évi január 1-től kezdődőleg egy évi időtartamra

Csillogó

karácsonyfadíszek szinpompás fönix-üvegéből, gyertyácskák, ezüst girlandok, tűzi- játékok, papirdíszek, angyalhajak rendkívül nagy választékban már megérkeztek!

Képeskönyvek, ifjúsági iratok, valamint karácsonyi ajándéknak alkalmas író- szerkülönlegességek, modern levélpapírok diszes dobozban, irodai felszerelések, célszerű és tartós tanszerek legolcsóbban beszerezhetők HORVÁTH ANTAL könyv- és papirkereskedésében Mindszente

jogosultsággal bíró iparhatósági megbizottak választása céljából az újabb választási eljárás Mindszent község közházánál (tanácsterem) folyó évi december 19. napjának d. e. 9 órájától ugyancsak d. e. 11-órájáig fog lefolytatni. Miről a választók oly megjegyzéssel értesítettek, hogy a kitűzött időn túl netán beérkező szavazatok figyelmen kívül hagyatnak. Mindszent, 1909. december 11. Fekete, szolgabíró, mint I. fokú iparhatóság.

— **Plébános-jelöltek.** Alig kísértük ki megboldogult főpapunkat utolsó útjára, legott megindult községünkben a találgatás: vajjon ki kerül a mindszenti plébánia élére? Nap-napután újabb jelöltek nevei kerülnek közszejra, de persze ez mind csak merő kombináció. Értelmiségünk azonban buzgón kitart azon tudat mellett, hogy Mindszént plébánosa nem lehet más, mint a sándorfalviak lelkipásztora: Csapó János esperes. Hozza is Isten körünkbe, de mielőbb! — Itt említjük meg, hogy plébániank ügyeinek ideiglenes vezetésével az egyházi hatóság Vedres Béla káplánt bízta meg.

— **Nem lesz népszámlálás.** Hivatalos forrásból eredő értesítés alapján említést tettünk arról, hogy az esztendő végén a tízevenként szokásos népszámlálást megejtik. Ujabbban azonban kiderült, hogy nem lesz általános népszámlálás. Illetve 1909. évi december hó 31-én nem lesz. A népszámlálás megtartására vonatkozó rendelkezések szerint ugyanis, minden tizedik esztendőben, nevezetesen a zérus számjeggyel végződő esztendők utolsó napján kell megtartani a népszámlálást. A legutóbbi általános népszámlálás 1900. december 31-én volt, a legközelebbi tehát csak a jövő évben 1910. december 31-én lesz és a kiosztandó kérdőívek alapján ezen esztendő utolsó napján fennálló népességi viszonyokról fog számot adni.

— **Ovodai felügyelőbizottsági ülések.** Csütörtökön tartotta meg a bizottság alakuló-ülését melyen elnökké Tary István főszolgabíró, gondnokká Wimmer Károlyt, jegyzővé Gelsy Pétert választotta meg. Ezután kiegészítette magát női tagokkal. A felügyelő-bizottság női tagjaiul megválasztottak: özv. Dr. Kaufmann Józsefné, özv. Novák Ferencné, Vitos Jánosné, Muszil Vimosne, Tary Istvánné, Vigh Gyuláné, Koncz Lajosné, özv. Wimmer Károlyné, Wimmer Béláné, Dinics Károlyné, Páncél Károlyné és Gelsy Péterné urhölgyek. — Nem hagyhatjuk szó nélkül, mily általános visszatetszést keltett a közönség, de különösen az izr. valláshoz tartozók körében, hogy a régi bizottság tagjai közül éppen csak Dr. Szóbl Lipótné, Schwartz Lipótné és Weisz Miklósné urnók mellőztettek, illetőleg nem választottak be. Pedig úgy tudjuk, hogy ezen intézmény az alapítók intézkedése folytán tisztán községi s mivel az alapítólevél értelmében növendékek valláskülönbség nélkül vehetők fel, — egyáltalán nem róm. kath. felekezetű. Szó ami szó, az ilyen tapintatlan mellőzéssel egyáltalán nem szolgáljuk azt a társadalmi békét, amelynek kiáltó hiányát minduntalan szeretjük hangoztatni. De nem illik ez eljárás Mindszent hagyományos szabadelvűségéhez sem. — Tegnap szombaton a bizottság rendes ülést tartott, melyen a tavalyi számadások és az idei költségvetés tárgyalattak le. Megállapították, hogy bizony maholnap az eddigi költségvetés keretében nem fog elférni óvodánk sem.

— **Nincsen favágó!** Ki hinné ezt? Állandó panasz a lakosság közt, hogy nincsen tüzelőanyagja, pedig a tél, az igazi, zordon tél már nem késhet soká. Amint tudomásunkra jött, dacára a nagy keresletnek, az uradalmi erdőkben még kevés a favágó. Akinek tehát mindeztideig nincsen tüzrealója, az siessen rózsevégást fogni az anyási szigeten, vagy favágást a percsorai őrzésben. Amig telik s amig az osztást be nem szüntetik.

— **Az üzletkőrök és az új vasúti díjszabás.** A budapesti kereskedelmi és iparkamara, előrelátván azt, hogy az üzletvilág az 1910. évi ja-

nuár 1-én életbelépő vasúti díjemelésekkel szemben az év utolsó heteiben még az olcsóbb díjtételek kihasználására fog törekedni, sürgős felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez az iránt, hogy a beállható nagyarányú áru feladásból eredő szállítási nehézségek és forgalmi zavarok megelőzésére alkalmas intézkedéseket tegyen. A kamara kívánatosnak jelzi különösen azt, hogy a javítások alatt álló mozdonyok lehetőleg azonnal szolgálatképesé tétessenek, a tehervonatok szaporittassanak s a vasúti önkészletű áruk szállítása december havában lehetőleg beszüntetessék. Kívánatosnak tartja végül a kamara azt is, hogy a január elseje előtt felvett, de el nem szállított áruk még a mostani fuvardíjak számítása mellett továbbtassanak az új évben és hogy a decemberben feladott, de csak az új évben átrovatolt árukra nézve a feladás napján érvényes díjszabás legyen irányadó.

— **A Vállalkozók Lapja jubileuma.** A Budapesten megjelenő Vállalkozók Lapja most töltötte be fennállásának 30-iki évét. Ez alkalommal egy ünnepi számot adott ki, amelynek változatos, bő és gazdag tartalma a legmagasabbban fejlett külföldi szakajtó színvonalát is eléri igazolva azt, hogy a Vállalkozók Lapja az építésszek, mérnökök, építőmesterek és az építőiparosok körében oly általános közkedveltségnek örvend, aminővel a külföldön is alig dicsekedhet egy-egy szaklap. A lap szerkesztői Lakatos Lajos, Sós Izor, Komor Marcel elismerésre méltó munkát végeztek az ünnepi szám közreadásával, amelyből kívánatra olvasóinknak szívesen küld a Vállalkozók Lapja kiadóhivatala Budapest, VII., Erzsébet-körut 8.

— **Milyen szállításoknál nem kell bélyeg?** A közszállításoknál gyakran fordult elő élesebb nézeteltérés afőlött, hogy szóbeli megrendeléseknél is le kell-e róni a szerződési bélyeget? A pénzügyminiszter most véglegesen eldöntötte ezt a vitás kérdést. Nevezetesen rendeletet bocsátott ki, mely szerint közhatósági szállításoknál szóbeli árumegrendeléseknél a szerződési bélyeget csak abban az esetben kell leróni, ha a hatóság, vagy hivatal közölte a szállítást megelőzőleg akár az egységárakra, akár egyéb feltételekre nézve iratváltás útján megegyezés vagy megállapodás létesült. Ellenben ha árjegyzék alapján minden alku és megállapodás nélkül történt akár szóbeli, akár írásbeli megrendelés, a szerződéses illeték lerovásának helye nincs.

— **A gyógyszerzet hihetetlen módon haladt a legutolsó évtizedben.** Így például ma a régi, kitűnő háziszser, a csukamájolaj is új formában kapható, mely nemcsak hátrányaitól visszatetsző szagától és ízétől mentes, hanem feltétlenül könnyen emészthető állapotban nyújtja, ami hatásának erejét növeli. És ez a „Scott-féle Emulsió“, melyet minden gyógyszerárban árusítanak.

— **Jelentkezések a sorozásra.** A magyar királyi honvédelmi miniszter a védtörvény értelmében körültekintő, nagyszabású felhívást tett közzé, melyben jelentkezésre szólítja fel az 1889., 1888. s 1887. évben született ifjakat. Akik a három évfolyambeli ifjak közül a jelentkezést elmulasztják, azokat a törvény értelmében szigorúan megbüntetik. Felhívjuk tehát községünk összes ez évben született ifjait, hogy a jelentkezést a községi elöljáróságnál el ne mulasszák.

— **A párnák miatt.** A férjét gyilkolta meg Gyapjas Sándorné Bozsák Etel-mindszenti asszony. A férjgyilkos asszony fölött pénteken ítélezett a szegedi törvényszék és fölmentette. A vádlott, siró asszony és a kihallgatott tanúk igazolták, hogy Gyapjas Sándorné önvédelemből gyilkolta meg az urát. Az 1902-ik esztendőben tette feleségévé az asszonyt Gyapjas Sándor mindszenti gazdálkodó és már abban az esztendőben ütni kezdte a szerencsétlen asszonyt. Ivott, részegeskedett a férj. Az asszony kijelentette, hogy nem él vele tovább. Megosztották ekkor a kis vagyont, különváltak. Gyapjas Sándor megitta a jussát, aztán újra eljárt az

asszony lakására. A gyilkosság napján részegen tért be az asszony házába Gyapjas Sándor. Durván, káromkodva rátámadt az áldott állapotban lévő feleségére, hogy adjon pénzt. Pénz nem volt, hát 2 párnát kért, hogy eligya. És mert az asszony nem adta, fölkapott egy piszkafát. Az asszony sikoltozva menekült. Az egyik szomszédcs asszonya segítségére sietett, de az a megvadult ember úgy ütötte a piszkafával, hogy ez eltört, az asszony pedig összerogyott. Ekkor ismét a feleségét üldözte, az bemenekült a konyhába. A brutális ember ide is utánna ment és a szénvonóval a vállára ütött. Ujabb csapásra emelte a szénvonót, de ekkorra az asszony fölkapta a mángorló sulykot és teljes erővel az ura fejére csapott, aki lerogyott a földre. Az asszony félt, hogy az ura ha fölkel, agyonveri, tehát mindaddig verte a mángorlóval a halálos sebekkel fetregő embert, míg szét nem verte a fejét. Aztán jelentkezett a csendőrségnél, letartóztatták, de szabadon is engedték. Így beszélt el pénteken a szegedi törvényszék előtt a férjgyilkosságot az asszony, így mondták a kihallgatott tanúk is. A törvényszék nem találta bűnösnek özvegy Gyapjas Sándornét és fölmentette. Az ítélet jogerős.

— **Öngyilkos tanítónő.** Karcsey Irma, nyugalmazott dorozsmai állami tanítónő, tegnap felakasztotta magát s mire tettét észrevették, már halott volt. A tanítónőt három évvel ezelőtt idegbaja miatt egész fiatal korában saját kérelmére nyugdíjazták. Ugy látszott, hogy javul állapotja, de tavaly nagy csapás érte. Bátyja, Karcsey Aladár, aki tekintélyes gyógyszerész volt, idegbajban meghalt. Karcsey Irma attól fogva buskomor volt. Tegnap este édesanyjától és nővérétől elbucszva, hálószobájába ment s a függöny mögött fölakasztotta magát.

— **Jubileumi katalógust** adott ki e héten Kertész Pál férfi és női divatáru üzlete Budapest Rákóczi ut 40 sz. 15 éves fennállása emlékére. E közkedvelt férfi és női divatáruház az egész országban ismeretes, mert alig van helység, ahova Kertész Pál jó híre ne terjedt volna. A gyönyörűen kiállított katalógust mindenkinek, aki egy levelezőlapon kéri, ingyen küldi meg.

Apró komédiák.

Milyen az asszony.

Egy viszálykodó cigány házaspár állt egyszer a plébános előtt.

— Hát miért ütöd-vered folyvást a feleségedet? — kérdi a plébános.

— Ázsért mert nem tudja befogni a saját.

— Nono, hát csak türr békével, fiam, majd ha korosodik az asszony, alább hagy a nyelveskedéssel, — vigasztalja a plébános.

— De kirem sipen, fétüstelendé uram, ujan esz ázs ásszony, mint a hegedű, mennél vénebb, annál jobban sól.

Melyik jobb?

Egyszerű csukamájolajnál minden esetben jobb a SCOTT-féle EMULSIÓ. Jobb, mert könnyen emészthető és ennélfogva gyorsabb és erőteljesebb a hatása.

==== Jobb azért is, ====

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet: a halászt kérjük figyelembe venni

mert szívesen veszik be azok, akik a csukamájolajat undorító ize miatt visszautasítják.

Csakis tiszta és magasfoku lofoteni (norvégországi) csukamájolaj használata engedtetik meg

a SCOTT-féle EMULSIÓ

készítésére; mert csak ez a leg-táplálóbb a világon.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb!

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.

A vicinálison.

Vicinális állomásunkon a vonat igen sokáig várt. Jókedvű társaság ült az egyik kocsiban. A társaság egyik tagja kihajolt az ablakon és azt kérdi:

Kalauz ur! Mire várunk itt ily soká?
— Az indulásra! . . felelte nyugodtan a kalauz.

Hol az Isten.

Egy tanyai iskolában magyarázza a tanító:
— Az Isten olyan lény, aki mindent lát, hall és tud; mert jelen van mindenütt. Jelen van itt az iskolában, a templomban, házakban, künn az udvaron, utcán, tanyákon, földeken. Szóval az egész világon.

E bölcs magyarázatra fölpattan az egyik nebuló és nagy kíváncsian kérdi:

— Tanító ur kérem, a mi pincénkben is jelen van az Isten?

— Hogyne, fiam! Hiszen épen az imént mondtam, hogy az Isten mindenütt jelen van, tehát a ti pincétekben is.

Mire a kis fattyu kajánul felkiált:

— Püff neki! Nincs is pincénk.

A diákok hattyuja.

A cambridgei Emmanuel-kollegiumot szomorúságos vesztés érte. A kollegiumkert tavának két hattyuja közül az egyiket halva lelték meg egy reggel. A szegény pára nyaka a drótrácszat közé szorult és az állat megfulladt. A kiszenvedett hattyu igen híres résztvevője volt a diáktrefáknak. Sokszor megcselekedték vele, hogy szépen begöngyölítve elhelyezték valamilyen diák ágyában, hogy az éjszaka mámorosan hazatérő ifjút megijessze. Az intelligens madár, mint a gyászoló Muzsafik mondják, látható örömmel teljesítette ezt a feladatát. A diákok a hattyut hálából a sok vele üzött kedvtelésért jól tartották. Naponta vittek neki kenyérdarabokat, süteménymaradékokat, amelyeket gyakran a kevésbé intelligens kacsák fogyasztottak el, mert beképzelték, hogy a szívesség nekik szól. Egyszer aztán a diákok, hogy bozszut álljanak a kacsákon, bepálírozott kenyérdarabokat osztogattak ki közöttük és az azonkívül is tótyogó járasu rucák alig tudtak a lábukon állani.

A felirat.

Az iskolában beszéd- és értelemgyakorlat-óra van. A tanító azokat a feliratokat magyarázza, amelyeket főleg ezüst- aranyeműekre szoktak vésní. Magyarázat közben szemléltet. Kiveszi ezüst dohánytárcáját s megmutatja a feliratot: „Lacínak—Margit“ — Lássátok fiaim, ilyen felírás a legkülönbözőbb lehet. Így például: „Szerető szüleimnek.“ „Emléklül.“ „A tanító bácsinak.“ „Az igazdátó urnak“ és így tovább.

Ezután felszólítja a fiukat, hogy mondják el, milyen feliratokat láttak otthon az ezüstneműeken.

Az egyik tanuló nagy igyekezettel nyújtja az ujját s felel:

— Nekünk csupa olyan kanalunk van, amelyet édes apám hozott. Minden kanálra rá van írva: „Pannónia kávéház.“

Ördög az ökölben.

Rotterdamban sok szó esik mostanság egy elme bajos emberről, akinek az a fixa-ideája van, hogy ördög bujt a markába. Éjnek idején elrohant egy férfi a kikötőbe és ott összehadart mindent, amiből csak azt az értelmet lehetett kiháwozni, hogy kezében, amelyet görcsösen ökölbe szoritott, a sötétség fejedelme lakozik, akitől csupán egy katolikus püspök tudná megszabadítani, ha a szükséges ceremóniával látna a munkához. A rendőrök, hogy lecsendesítsék az őrzőgőt, elhoztak egy közeli plébánost és az vállalkozott is rá, hogy készségesen teljesíti a szerencsétlen ember kívánságát. De még így sem tudtak az illetővel boldogulni, mert honokul ragaszkodott hozzá, hogy püspök teljesítse az ördögűzési szertartást, mert más hiába próbálkozik meg. Mivel Rotterdamban nincsen püspök, a rendőrök végtére kénytelenek voltak a megtévelyodott férfit az örültek házába szállítani.

Kié a 60 millió!

Akinek a szerencse kedvez, az egyszerre dúsgazdag ember lesz, vagyis 1910.

május hó 20-ig. Legyen kíváncsi mindenki és azonnal küldje be a címét **N. Mónus Eszter** földbirtokos úrnő **szőlőtelepítő vállalatának** Hódmező-Vásárhely (Csongrádmegye). Bővebb felvilágosítással, valamint mindennemű szőlőoltványok, szőlővesszők és gyümiölcsfa-csemetékről árjegyzékkel, bárkinek ingyen és bérmentve szolgál.

Páratlan szőlőfaj

Hogy ezt bebizonyítsam a „DELAWARE“ szőlőről, közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fénykép felvételeket készítettem. A felvétel áll: egy drb. 20 éves csercsapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fürt, egy drb. 4 éves szálvesszős tőke 168 fürt és 11 drb. egy sorban lévő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fürt szőlőterméssel. Ezek mind ott vették fel, ahol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy-ötzöri permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak termésében permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője téiben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajokat adnak el, ezért a ki a valódi és legnemesebb faj akarja megszerezni, az csak a NAGY GÁBOR-féle „DELAWARE“ vesszőt vegye. A DELAWARE szőlő bővebb leírását, termésének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben továbbá a szöveg közé nyomtatva 40 szép képet tartalmazó

képes árjegyzéket ingyen és bérmentve mindenkinek, aki velem címét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzéket, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésről is részletes, helyes utbaigazításokat.

Nagy Gábor szőlőnagybirtokos, Kóly posta, távirida és távbeszélő állomás. Levelezés magyar, német, horvát, szerb és román nyelven.

Kincses Kalen- dárrium Mikszáth Almanach

már megjelent
és kapható:

Horváth A.

könyvkereskedésében Mindszentben.

Naptárak!

1910. évre

igen nagy választékban.

Hirdetmény.

A Mindszenti Takarékpénztár Részvénytársaság

ezennel tudomására hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy 1910. év január hó 1-től kezdődőleg új heti-
betét csoportot nyit 6 évre.

Heti betét részjegyenként 20 fillér. A heti befizetések öt százalékkal kamatoznak.

Heti részbetétek jegyezhetőek: Büchler Gábor, Hám János, Tábit Lukács, Koncz Lajos, Mihály János, Stern Salamon, Keresztes Ferenc, Grúner Géza, Schwartz Lipót, Keresztes Nagy Sándor, Pánczél Károly, Vedres István, dr Szóbl Lipót, Tormássy Miklós, Lantos Mihály, Zártó Kálmán, Goldner Ödön, Horváth Antal, Wimmer Károly, Antal András, Pölös József uraknál és a takarékpénztár helyiségében, ahol a közelebbi feltételek is megtudhatók.

Mindszent, 1909. november 23.

Az Igazgatóság.